

ATR:s valenkät

Så vill kulturpolitikerna stärka amatörteatern

Amatörteaterns Riksförbund (ATR) samlar och företräder amatörteatern i Sverige – en levande folkrörelse som engagerar tusentals människor och bidrar till kultur, bildning, demokrati och gemenskap i hela landet.

Inför valet har ATR genomfört en medlemsundersökning om de kulturpolitiska villkoren för amatörteatern. Svaren visar en tydlig bild: politiken upplevs ofta som välvillig i ord, men otillräcklig i handling. Brist på långsiktig finansiering, ändamålsenliga lokaler och tydliga prioriteringar återkommer som centrala utmaningar.

Mot denna bakgrund har ATR ställt frågor till partiernas kulturpolitiska talespersoner. Här presenterar vi deras svar.

Dokumentets upplägg: Varje parti presenteras med kulturpolitisk talesperson och svar på fyra återkommande teman: långsiktig finansiering, lokaler och kulturell infrastruktur, amatörteaterns roll i samhället samt vägen från dialog till handling.

Centerpartiet	2
Liberalerna.....	3
Kristdemokraterna.....	4
Miljöpartiet.....	5
Moderaterna	7
Socialdemokraterna	8
Sverigedemokraterna	10
Vänsterpartiet	11

Centerpartiet

Catarina Deremar, Kulturpolitisk talesperson för Centerpartiet.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Centerpartiet har i sin budgetmotion satsat 500 miljoner kronor för att återställa Tidöregeringens nedskärningar på studieförbunden eftersom dom bidrar med en avgörande kulturell infrastruktur för kulturutövare i hela landet, inte minst amatörteatrar. Vi vill också att en större andel av stöden till civilsamhället ska vara verksamhetsstöd istället för projektbidrag eftersom det ger en större möjlighet till flexibilitet och mindre administration för föreningarna. Vi kommer att prioritera stöd till civilsamhälle och studieförbunden fortsatt såväl som att stärka kultursamverkansmodellen där mer kulturmedel behöver fördelas lokalt och regionalt i hela landet.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Vi i Centerpartiet vill öka det statliga stödet till allmänna samlingslokaler och bygdegårdar som ofta fungerar som scener och mötesplatser för kulturföreningar såsom teaterföreningar. I vår budgetmotion för 2026 har vi lagt 50 miljoner kronor mer än regeringen på stöd till allmänna samlingslokaler.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Som all kultur och eget skapande bidrar amatörteatern till att stärka inte minst individen som utövar den men också hos dom som tar del av den. Kultur bidrar till självkänsla och välbefinnande och särskilt när man är med och skapar den tillsammans som inom amatörteatern så motverkar den också ensamhet och utanförskap. Kultur bidrar till att bygga social tillit och sammanhållning vilket på många sätt är en förutsättning för en levande demokrati. Det avspeglas också i vår kulturpolitik eftersom vi har en tydlig politik som bidrar både till den kulturella infrastrukturen runt om i landet men också eftersom vi vill att mer kulturmedel fördelas lokalt och regionalt enligt kultursamverkansmodellen.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Det är jätteviktigt att mer kulturmedel kan fördelas regionalt. Mer resurser måste nå ut i hela landet för bland annat fler lokala och regionala kulturföreningar, inklusive amatörteatrar att ta del av. Det andra är att vi vill underlätta för lokal och regional kultursponsring till kulturföreningar. Då skulle den lokala ICA-handlaren kunna bidra till att sponsra uppsättningen av en teaterföreställning på Bygdegården exempelvis. Det skulle göra stor skillnad för också ideell teater och möjliggöra lokal kulturutövning och ägarskap över kulturen på ett helt annat sätt än idag.

Liberalerna

Malin Danielsson, kulturpolitisk talesperson för Liberalerna.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Liberalerna vill ge amatörteatern långsiktiga och förutsägbara villkor genom fleråriga stöd i stället för korta projektbidrag. Vi vill värna folkbildningen, reformera kultursamverkansmodellen och bredda kulturens finansiering, bland annat genom bättre villkor för sponsring. Genom ett nationellt kulturlyft vill vi dessutom göra kulturen tillgänglig för fler och skapa utrymme för mer scenkonst i hela landet.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Liberalerna vill säkerställa att ideella teatergrupper har tillgång till ändamålsenliga lokaler på rimliga villkor. Kommunerna har ett särskilt ansvar att erbjuda kulturhus, föreningslokaler och andra mötesplatser som kan användas av det lokala kulturlivet. Vi vill också underlätta samverkan med bibliotek, kulturskolor och skolor samt förbättra idéburna aktörers möjligheter att använda offentliga lokaler och delta i upphandlingar.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Amatörteatern är en viktig del av kulturen, folkbildningen och det fria civilsamhället. Genom att människor får skapa, organisera sig och göra sina röster hörda stärks både friheten och demokratin. Därför vill Liberalerna stärka stödet till civilsamhällets kulturverksamhet, återställa stödet till studieförbunden och på sikt öka det, så att fler får möjlighet att delta i kultur och bildning i hela landet.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Det är en berättigad kritik. För Liberalerna handlar nästa mandatperiod om att stärka de grundläggande villkoren för kultur i Sverige. Vi vill värna och stärka folkbildningen, eftersom studieförbunden är amatörteaterns viktigaste lokala infrastruktur för utbildning, ledarstöd och verksamhetsutveckling. Vi vill också bredda kulturens finansiering genom att underlätta sponsring och privat medfinansiering, så att föreningar blir mindre sårbara för politiska budgetsvängningar.

Samtidigt satsar vi på kulturskolan och Skapande skola för att stärka återväxten av både publik och framtida teaterutövare. Vi vill också genomföra ett nationellt kulturlyft för att göra kultur och kulturarv tillgängligt för fler. När fler får möjlighet att möta kultur skapas också bättre förutsättningar för ett levande kulturliv i hela landet, med större publikunderlag och fler möjligheter för ideella kulturaktörer.

Slutligen försvarar vi också principen om armlängds avstånd. Politiken ska skapa goda förutsättningar för kulturen, men inte styra innehållet.

Kristdemokraterna

Roland Utbult, kulturpolitisk talesperson för Kristdemokraterna

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Kristdemokraterna vill ge det fria kulturlivet och civilsamhällets kulturverksamheter ekonomiskt rimliga och långsiktiga villkor. Det offentliga ska bidra med resurser och infrastruktur, samtidigt som fria kulturgrupper och civilsamhällets aktörer ska vara självständiga i sitt skapande.

Vi vill utveckla kultursamverkansmodellen och värdesäkra finansieringen över tid. Regionalt vill vi också inrätta kulturinvesteringsfonder som kan möjliggöra större kultursatsningar över flera år. På nationell nivå vill vi dessutom att kulturföreningar ska omfattas av skatteavdraget för gåvor till ideella organisationer.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Tillgången till lokaler är en viktig del av kulturpolitiken. Kristdemokraterna vill att kommunerna har en nära dialog med det lokala civilsamhället och säkerställer att kommunala lokaler görs tillgängliga för föreningslivets behov till en rimlig kostnad. Där intresse finns ska föreningar också kunna erbjudas att överta driften av kommunala lokaler.

Vi vill dessutom säkerställa att det finns tillräckligt med samlingslokaler i hela landet. Bygdegårdar, Folkets hus och parker, kyrkor och andra samlingslokaler spelar en viktig roll som platser för bland annat övning, utställningar och konserter och är en central del av den lokala kulturella infrastrukturen.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Varken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Amatörteatern är en del av det fria kulturliv där människor själva får skapa, utvecklas och mötas. Kristdemokraterna ser kulturen som en bro mellan samhällsgrupper och generationer och som en viktig del av gemenskap, bildning och delaktighet. Kulturen kan också bidra till bättre hälsa, stärka sociala relationer och bryta ensamhet.

Därför ska kulturpolitiken inte bara handla om professionella kulturinstitutioner. Det mesta av den kulturella verksamheten sker på ideell grund, och det offentliga ska skapa goda förutsättningar för civilsamhället att verka. Det ska också avspeglas i att det finns ekonomiskt rimliga villkor, lokaler och annan infrastruktur för det fria kulturlivet.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

För Kristdemokraterna innebär det konkret handling att stärka förutsättningarna för det fria kulturlivet. Vi vill utveckla kultursamverkansmodellen och värdesäkra finansieringen över tid, stärka samverkan mellan kommuner, regioner och civilsamhälle och säkerställa att kommunala lokaler är tillgängliga för föreningslivet till rimlig kostnad.

Vi vill också säkerställa att det finns tillräckligt med samlingslokaler i hela landet och att kulturföreningar omfattas av skatteavdraget för gåvor till ideella organisationer.

Vår utgångspunkt är tydlig: kultur ska inte enbart vara det som är offentligt finansierat eller organiserat. Det fria kulturlivet och civilsamhällets egna initiativ är en omistlig del av ett levande kulturliv.

Miljöpartiet

Mats Berglund, kulturpolitisk talesperson för Miljöpartiet. Foto: Miljöpartiet.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Kulturens finansiering behöver tryggas genom flera åtgärder. Vi vill permanenta flera av det återstartsstöd som infördes efter pandemin. Vi vill höja de direkta anslagen till den ideellt organiserade kulturen, såsom amatörteatrar, där Kulturrådet får ett särskilt uppdrag för detta

ändamål. Även stöden till arrangörer och lokalhållande organisationer behöver öka.

En central del för att säkerställa villkoren för amatörteatrar runt om i landet är också att återställa medlen till studieförbunden och folkhögskolor, som ofta fungerar som mötesplatser och det lokala smörjmedlet för den ideellt organiserade kulturen och amatörkulturen. Tidöregeringens nedskärningar till studieförbunden och folkhögskolor har fått stora negativa konsekvenser i hela landet. En annan prioritet för oss inför nästa mandatperiod är att stärka finansieringen för kultursamverkansmodellen, som också urholkats och fått minskade anslag av regeringen, för att underlätta regionala prioriteringar inom kulturen.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Det behövs en rad åtgärder för att stärka kulturens infrastruktur och möjliggöra fler lokaler. För amatörteatern gäller dels det som nämnts ovan, att flera anslag återställs och säkerställs, inklusive stöden till de lokalhållande organisationerna. Fler ska kunna värna och utveckla samlingslokaler, bygdegårdar och studieförbundens lokaler, och kommuner och regioner behöver ges bättre förutsättningar för att tillgängliggöra offentliga lokaler för ideella teatergrupper.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Den ideellt organiserade kulturen med bland annat amatörteatrar runt om i landet är en viktig hörnsten för demokratin. Inom scenkonsten får människor från olika bakgrunder möjlighet att träffas, utveckla det kulturella skapandet och bygga samhörighet. För kulturens egenvärde och för att bättre uppnå de kulturpolitiska målen, som bland annat inkluderar främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor, vill vi därför återställa och stärka flera stöd till kultursektorn som Tidöregeringen har skurit ned på. För att stärka den ideella kulturen och amatörkulturen på längre sikt bör Myndigheten för kulturanalys få i utökad uppdrag att även kartlägga den ideella kulturens effekter utifrån kulturpolitikens mål.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Med Miljöpartiet i regeringsställning tillsattes Återstartsutredningen (SOU 2021:77), som presenterade en rad förslag för en långsiktig och trygg återhämtning i hela kultursektorn. Trots att utredningen tydligt betonade vikten av långsiktigt stöd, valde den nya regeringen att i stort sett avsluta de tillfälliga satsningarna. I en tid präglad av lågkonjunktur behöver politiken snarare visa att kulturen är en grundläggande del av vår gemensamma välfärd – inte något som det skärs ned på. Vi vill därför återkomma till förslagen i utredningen för att återinföra och permanenta satsningarna, bland annat till kultursamverkansmodellen, bild och form, kulturskolan och kulturmiljövård samt för att stärka arrangörsledet i hela landet. Vi vill också gärna se en utredning för att stärka den ideella kulturens och amatörkulturens förutsättningar.

Moderaterna

Kristina Axén Olin, kulturpolitisk talesperson för Moderaterna.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Sveriges organisation, med både stat, kommun och region, gör att föreningar som amatörteatergruppers villkor ser väldigt olika ut. Det staten har gjort är att vi Moderater kraftigt har ökat pengarna till kommuner och regioner under den gångna mandatperioden. Det har dock varit stor ekonomisk press, med inflation, höga elpriser och annat, som påverkat kommuner och regioner, men förhoppningsvis blir de kommande åren bättre med en normal kostnadsökning.

Hur kommuner och regioner bidrar till amatörteatrar, skiljer sig över hela landet och beslutas lokalt. Vi moderater har påbörjat en stor förändring, där den offentliga finansieringen ska kunna kompletteras av privata medel genom bättre möjligheter till sponsring och gåvor samt mer utbyggd samverkan mellan det privata och det offentliga. Vi har också tagit fram en strategi för de kulturella och kreativa branscherna.

Vi tror att även amatörteatrarna står stadigare om de står på flera ben med både offentlig och privat finansiering. Eftersom var tredje krona till kulturen kommer från skattebetalarna genom biljettköp och entréavgifter spelar hushållens ekonomi stor roll också för antalet teaterbesök varför våra skattesänkningar som genomförts och planeras, gör skillnad. Moderaterna vill också fortsätta utveckla Skapande skola, med ett mål om att alla barn i alla skolor ska kunna ta del av kultur. Där finns också en möjlighet för lokala amatörteatergrupper.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Moderaterna vill verka för att människor i hela landet ska få möjlighet att delta i kulturlivet och själva utöva kultur. Amatörteatrar utgör en viktig del av detta och av civilsamhällets engagemang. Mycket finns att vinna på lokala samarbeten kring lokaler. Vid den inventering som Kulturrådet gjorde, framkom att det finns betydligt fler lokaler och scener än vad som ofta sägs i debatter. Kommunerna behöver också bli bättre på att tänka scener och kultur, i stadsbilden, något vi uppmärksammat genom ett ärende i riksdagen, som handlar om just attraktiva platser. Vi har under denna mandatperiod tillfört medel till allmänna samlingslokaler och hemgårdar, vilket vi har sett som en viktig åtgärd inte minst i glesbygd.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Vi vet att nästan alla människor i Sverige tar del av någon form av kultur dagligen. Väldigt många väljer också att själva utöva någon form av kultur, exempelvis teater. Vi gör det av olika skäl och med olika mål, men en anledning är att det får oss att må bättre. De allra flesta människor använder olika kulturuttryck när vi vill fira något, förmedla ett budskap, få tröst eller skapa vänskap. Därför är kultur otroligt viktigt för människors fysiska och psykiska hälsa, vilket även det finns mycket forskning som styrker. Amatörteatern spelar en viktig roll i det sammanhanget.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

De stora förändringar vi har påbörjat inom kulturområdet kommer att göra skillnad även för amatörteater. Det handlar om fler olika sätt att finansiera kultur och om våra långsiktiga satsningar på de kulturella och kreativa branscherna, men det handlar också om synen på kulturen som en viktig värdeskapare i ett samhälle, för en plats och för bilden av Sverige i världen. Vi vill fortsätta att belysa hela den kulturella och kreativa sektorn, hur den kan växa och utvecklas och hur kulturen kan få en tydligare plats i både staden och på landsbygden.

Socialdemokraterna

Björn Wiechel, kulturpolitisk talesperson för Socialdemokraterna. Foto: Andreas Lenner.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Den teater som sker utanför de stora etablerade institutionerna är en viktig del av vårt kultur-Sverige men glöms allt för ofta bort i den kulturpolitiska debatten. För att teatern ska fortsätta vara relevant krävs både ekonomiska resurser och tillgång till scener och repetitionslokaler i hela landet.

Kulturrådets bidragsgivning till det fria kulturlivet inom scenkonst och musik främjar verksamheter med hög kvalitet och i många olika delar av landet. Att stärka de

ekonomiska förutsättningarna hos de aktörer som får stöd är en viktig åtgärd för att stärka scenkonsten och musiken i hela landet. De lokala och regionala stöden som finns är också en viktig del för en levad teater i hela landet.

Vi har under mandatperioden föreslagit mer pengar till kulturen än regeringen och Sverigedemokraterna. Bland annat till bidrag till regional kulturverksamhet och pengar för allmänna samlingslokaler. Det är pengar som kan bidra till att stödja amatörteatern runt om i landet.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Det är viktigt att föreningar inom kulturområdet har förutsättningar att verka och då behöver både lokala, regionala och statliga stöd värnas, för att möjliggöra exempelvis tillgång till ändamålsenliga lokaler. Runt om i vårt land finns också en mängd allmänna samlingslokaler som drivs av föreningslivet. De fungerar som mötesplatser för föreningslivet och är på många platser arenan för att konst och kultur ska finnas tillgänglig i hela landet. Vi socialdemokrater vill värna allmänna samlingslokaler runt om i vårt land och föreslog i vår senaste skuggbudget därför en satsning på 20 miljoner kronor för detta ändamål.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Amatörteatern är ett utmärkt exempel på det levande civilsamhälle som vi vill värna. De gör en kulturell gärning, både för dem som tar del av teatern och för dem som utövar den. De bidrar till en mångfald i kulturen, men också att det finns levande kultur på platser utanför de stora städerna. Vi socialdemokrater vill värna kulturen och har därför under den gångna mandatperioden föreslagit flera olika satsningar och velat lägga mer pengar än regeringen och Sverigedemokraterna på kultur.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Vi har stor förståelse för de utmaningar som den ideella teatern står inför. Vi har därför tidigare föreslagit bland annat 20 miljoner kronor mer för att värna allmänna samlingslokaler runt om i vårt land. Vi har också föreslagit 100 miljoner kronor mer i bidrag för regional kulturverksamhet – pengar som bland annat kan gå till amatörteater.

Sverigedemokraterna

Alexander Christiansson, kulturpolitik talesperson för Sverigedemokraterna.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Från rikspolitiken kan vi se till att det är enkelt att bedriva föreningsverksamhet. Samtidigt behöver kultursamverkansmodellen ses över i syfte att föra kulturen närmare medborgarna, där amatörteatrarna är en viktig del.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Sverigelöftet, som är det avtal vi har ingått med Liberalerna, innehåller en punkt om att säkerställa tillgången till lokaler för det lokala kulturlivet, inte minst i landsbygdskommuner.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Precis som annat föreningsliv fungerar amatörteatern som en demokratiskola och skapar social gemenskap. Det är själva kärnan i föreningslivet, oavsett om det rör sig om kultur eller idrott. Sverige blir starkare av ett levande föreningsliv där människor möts, tar ansvar och engagerar sig. För att stärka denna del av kulturlivet vill vi se över kultursamverkansmodellen.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Många av de frågor som berör amatörteatrarna avgörs bäst på lokal och regional nivå. Sverigedemokraterna vill se ett levande kulturliv i hela landet, inte bara i de större städerna. I dag är det enligt vår mening alltför svårt att säkerställa att offentliga medel når lokal och regional kultur på ett ändamålsenligt sätt. Därför vill vi se reformer av kultursamverkansmodellen och överväga riktade organisationsbidrag från nationell nivå för att stärka det lokala kulturlivet.

Vänsterpartiet

Vasiliki Tsouplaki, kulturpolitisk talesperson för Vänsterpartiet.

1. Långsiktig finansiering

Hur vill ni säkerställa långsiktiga och stabila ekonomiska villkor för amatörteatern – nationellt, regionalt och lokalt?

Den centrala frågan för Vänsterpartiet är hur vi ska kunna skapa ett kulturliv

för alla och inte bara för några få. Vi vill generellt öka den offentliga finansieringen av kulturen. På nationell nivå lägger vi ungefär en miljard mer än regeringen till kultur och 900 miljoner mer till folkbildning och föreningsliv. Inom det ryms bland annat en ökning med 25 miljoner kronor till de centrala amatörkulturorganisationerna. I många kommuner och regioner driver vi också på för att kulturen ska ses som en del av välfärden och prioriteras högre i budgetarbetet.

2. Lokaler och kulturell infrastruktur

Vilka konkreta åtgärder vill ni genomföra för att säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för de som ideellt utövar teater?

Det behöver ske i nära samråd med föreningslivet om vilka behov som finns. På nationell nivå måste vi se till att det finns stöd och resurser både till kommuner och regioner som betalar ut föreningsstöd och till det ideella kulturlivet så man har råd att hyra bra lokaler. På kommunal och regional nivå måste man prioritera att hålla kulturlokaler, så som lokala teatrar, öppna. Vi vill också se över den s.k. fastighetsmomsen som försvårar för ideella organisationer att teckna hyresavtal. Folkbildningen är också avgörande för det kulturella ekosystemet. Det är av största vikt att stödet till studieförbunden återställs i nästa mandatperiod, annars hotas kulturen i hela landet.

3. Amatörteaterns roll i samhället

Vilken roll anser ni att amatörteatern spelar för demokrati, folkhälsa och social sammanhållning – och hur ska det avspeglas i era prioriteringar och budgetförslag?

Amatörteatern spelar en viktig roll i alla dessa avseenden. Amatörteatern är en plats som håller det demokratiska samtalet levande genom att deltagare och publik får en arena för att pröva sina tankar och uttrycka känslor. I en teaterförening kan man mötas kring och få en gemenskap med människor man annars inte skulle träffa och det kan skapa förståelse för andras åsikter. Amatörteatern och annan kultur är i slutänden en mätsticka som visar hur vårt samhälle mår. Ett samhälle med en levande, bred och stor amatörteater där många får samlas och göra något tillsammans är ett samhälle som är starkt och mår bra. Det här måste också avspeglas i de politiska prioriteringarna på alla nivåer.

4. Från dialog till handling

Många föreningar och vi i förbundet upplever att politiken lyssnar – men att det sällan leder till konkreta förbättringar. Vad i er politik kommer faktiskt att göra skillnad för ideell teater under nästa mandatperiod?

Vänsterpartiet vill satsa på kulturen och vet att det kräver resurser. Under den gångna mandatperioden har kulturen gått på svältkur och det märks. De lokala arrangemangen blir färre och färre, att utöva kultur, både professionellt och ideellt, blir svårare och svårare och lokaler runt om i hela landet får stänga. Vi vill vända den här utvecklingen och vi kommer se till att öka resurserna till det fria kulturlivet.